

Sygn. akt XXV C 1002/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR (del.) Tomasz Gal

Protokolant: sekr. sąd. Monika Kaźmierczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 21 marca 2012 roku w W.

sprawy z powództwa Stowarzyszenia (...) w W.

przeciwko (...) Spółce z o. o. w W.

o zapłatę

orzeka:

- 1) zasądza od (...) Spółki z o. o. w W. na rzecz Stowarzyszenia (...) w W. kwotę 7.650 zł (siedem tysięcy sześćset pięćdziesiąt złotych) z odsetkami ustawowymi od dnia 8 października 2011 r. do dnia zapłaty,
- 2) oddala powództwo w zakresie odsetek ustawowych żądanych od kwoty 7.650 zł od dnia 24 sierpnia 2011 r. do dnia 7 października 2011 r.,
- 3) umarza postępowanie w pozostałym zakresie,
- 4) zasądza od Stowarzyszenia (...) w W. na rzecz (...) Spółki z o. o. w W. kwotę 59,16 zł (pięćdziesiąt dziewięć złotych, 16/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XXV C 1002/11

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 sierpnia 2011 roku powód Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. wystąpił przeciwko pozwanej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z następującymi roszczeniami:

- 1) o zasądzenie kwoty 15.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- 2) o zobowiązanie strony pozwanej w trybie art. 105 ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych do udzielenia w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia wyroku częściowego informacji o wyprodukowanym nakładzie filmu „(...)” oraz o wydanie wyroku częściowego w odniesieniu do skonkretyzowanego powyżej zobowiązania.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnioną do zarządzania i ochrony praw autorskich zgodnie z decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lutego 1995 roku zmienionej decyzją z dnia 23 października 1998 roku i decyzją z dnia 28 lutego 2003 roku. Powód zaznaczył, iż przedmiotem jego działalności jest ochrona praw autorskich oraz reprezentowanie i udzielanie pomocy w realizowaniu

tych praw autorom zrzeszonym w Stowarzyszeniu, ich następcom prawnym, a także ochrona praw autorskich autorów zagranicznych na podstawie umów z odpowiednimi stowarzyszeniami zagranicznymi. Powód podkreślił także, iż jest jedyną w P. organizacją mającą zezwolenie Ministra Kultury i Sztuki na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno muzycznych i choreograficznych w utworze choreograficznym.

Powód wskazał, iż pozwana spółka zwiłokrotniła film pt. „(...)” na DVD i wprowadziła te nośniki do obrotu dołączając je do nr (...) gazety „(...)” z dnia 23 listopada 2011 roku. Powód powołując się na art. 70 ust. 2⁽¹⁾ pkt 4 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej jako u.p.a.p.p.) podniósł, iż współtwórcom utworu audiowizualnego przysługuje prawo do wynagrodzenia z tytułu reprodukowania utworu audiowizualnego na nośniku obrazu i dźwięku. Obowiązek zapłaty wynagrodzenia ciąży na każdym, kto korzysta z utworu audiowizualnego, natomiast zapłata powinna być zrealizowana za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Powód wyjaśnił, iż wobec powyższego wystąpił z roszczeniem o zasądzenie wynagrodzeń autorskich za utwory słowne i muzyczne wykorzystane w filmie pt. „(...)”. Powód doprecyzował, iż w w/w filmie wykorzystano scenariusz A. F. oraz utwory muzyczne różnych zagranicznych twórców, do których prawa autorskie reprezentuje powód na podstawie umów z zagranicznymi związkami lub wydawcą P. M. K. B..

Powód dodał, że jako organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, posiada stosowne zezwolenie na zarządzanie prawami autorskimi i zgodnie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. służy mu domniemanie, iż jest uprawniony do inkasowania wynagrodzeń z utwory słowne, muzyczne, słowno-muzyczne i choreograficzne, należnych na podstawie art. 70 ust. 2¹ pkt 4 u.p.a.p.p. Ponadto powód wskazał, iż domniemanie to zwalnia go z obowiązku przedstawiania dowodów potwierdzających zarządzanie prawami do poszczególnych utworów.

Powód wskazał, iż dysponuje tabelami wynagrodzeń zatwierdzonymi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 maja 2000 roku, na których podstawie wyliczył, iż za warstwę słowną i muzyczną filmów zwiłokrotnionych na nośnikach obrazu i dźwięku powód może pobierać wynagrodzenie w wysokości (...) ceny hurtowej nośnika. Zgodnie z porozumieniem zawartym ze Stowarzyszeniem (...) z dnia 29 grudnia 2003 roku i aneksem nr (...) do w/w porozumienia powyższa stawka jest dzielona pomiędzy wszystkich współtwórców utworu audiowizualnego. Powód dodał, że stawka kwotowa za utwory słowne, muzyczne i choreograficzne w (...) filmie dokumentalnym dołączonym do innego produktu, zwiłokrotnionym na DVD wynosi 0,17 zł. Powód wyjaśnił, iż kwotę dochodzonego roszczenia wstępnie określił na kwotę 15 000 zł przyjmując, że przedmiotowy film został dołączony do około połowy nakładu gazety „(...)” wydanej w dnia 13 listopada 2010 roku w nakładzie 194 088 zł (100 000 egzemplarzy x 0,17 zł – 10% rabatu za nakład przekraczający 80 000 egzemplarzy).

Powód wskazał, iż przed wystąpieniem do Sądu zwracał się do strony pozwanej o dokonanie zapłaty, jednakże bezskutecznie albowiem strona pozwana w odpowiedzi na pisma powoda zakwestionowała uprawnienia powoda do dochodzenia wynagrodzeń za utwory wkładowe w przedmiotowym filmie (k. 3-6).

W odpowiedzi na pozew z dnia 27 października 2011 roku pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podała, iż nie uznaje powództwa i uważa je za bezpodstawne. Pozwana wskazała, iż roszczenie powoda zostało sformułowane w sposób tak dalece nieprecyzyjny, iż pozwana nie jest w stanie w pełni ustosunkować się do wytoczonego przeciw niej powództwa, a w szczególności nie jest w stanie zweryfikować legitymacji procesowej powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwana skupiła się głównie na dwóch podstawowych zarzutach, mianowicie na braku legitymacji procesowej powoda oraz na błędnemu ustaleniu wysokości roszczenia powoda.

Co do pierwszego zarzutu strona pozwana podniosła, iż powód nie wskazał utworów, których dotyczą dochodzone przez nią roszczenia. Zdaniem pozwanej lakoniczne wskazanie przez powoda, iż jego roszczenia dotyczą utworów muzycznych zagranicznych twórców należy uznać za niewystarczające. Ponadto powód nie wskazał czy dochodzone

przez niego roszczenie dotyczy wszystkich utworów z filmu „(...)”, a jeśli nie to których. Pozwana podkreśliła, że dla właściwego wskazania legitymacji procesowej powoda konieczne jest wskazanie, który konkretnie utwór jest reprezentowany przez którą organizację i na jakiej podstawie. Ponadto pozwana wskazała, iż powód nie jest jedyną organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi w ramach utworów audiowizualnych albowiem uprawnienie takie mają jeszcze m.in. Stowarzyszenie (...). Zgodnie z art. 107 u.p.a.p.p. jeśli na danym polu eksploatacji działa więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, organizacją właściwą w rozumieniu ustawy jest organizacja, do której należy twórca lub uprawniony z tytułu prawa pokrewnego, a gdy twórca lub uprawniony z tytułu prawa pokrewnego nie należy do żadnej organizacji albo nie ujawnił swojego autorstwa – właściwa będzie organizacja wskazana przez Komisję Prawa Autorskiego. Wobec powyższego strona pozwana zanegowała stanowisko powoda w odniesieniu do uzasadnienia przysługującej mu legitymacji procesowej w ramach niniejszej sprawy.

Co do drugiego zarzutu, czyli błędnego ustalenia wysokości roszczenia, pozwana wskazała, iż płyta VCD z filmem „(...)” ukazała się wraz z gazetą „(...)” w dniu 23 listopada 2010 roku w nakładzie 85 000 egzemplarzy. Wobec powyższego pozwana podkreśliła, iż nie rozumie dlaczego powód wysokość swego roszczenia wyliczył na podstawie nakładu gazety z dnia 13 listopada 2010 roku. Ponadto zdaniem pozwanej, powód błędnie wyliczył stawkę kwotową, która jego zdaniem powinna być zapłacona od przedmiotowego filmu. Zdaniem pozwanej uwadze powoda umknął fakt, iż film został wydany w formie VCD a nie DVD. Pozwana zaznaczyła, iż powód powołał się na stawki, które zostały określone w uchwale Zarządu Stowarzyszenia (...) z dnia 10 grudnia 2008 roku, w której to przewidziano różne stawki w zależności od tego czy film został zwielokrotniony na płycie DVD czy na VCD/VHS i wskazana w pozwie stawka 0,17 zł dotyczy (...) filmu dokumentalnego wydanego na DVD, a tymczasem w przypadku (...) filmu dokumentalnego zwielokrotnionego na płycie VCD stawka ta wynosi 0,10 zł. Zgodnie z oświadczeniem pozwanej przedmiotowy film został dołączony do gazety wydanej w nakładzie 85 000 egzemplarzy. Przy czym zgodnie z Uchwałą (...) wskazany nakład przy zastosowaniu stawki 0,10 zł daje kwotę 8 500 zł. Ponadto zgodnie z w/w uchwałą przy nakładach powyżej 80 000 egzemplarzy stosowane są upusty (rabaty) w wysokości 10%. Wprawdzie upust ten został uwzględniony przez powoda w pozwie, jednakże od błędnie ustalonej kwoty. Wobec powyższego zakładając zasadność roszczeń powoda, wartość dochodzonego przez niego roszczenia powinna zostać określona na kwotę 7 650 zł (k. 95-98).

W piśmie procesowym z dnia 16 listopada 2011 roku powód dokonał zmiany powództwa w ten sposób, że zamiast o zasądzenie kwoty 15 000 zł wniósł o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 7 650 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie powód dokonał cofnięcia pozwu w pozostałym zakresie w odniesieniu do roszczenia o zapłatę i zrzekł się roszczenia w tym zakresie. Powód podtrzymał żądanie zasądzenia od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wyjaśnił, iż wobec ujawnienia przez stronę pozwaną nakładu płyt VCD z filmem „(...)” powód dochodzi kwoty 7 650 zł, która wynika z następującego wyliczenia: 85 000 egzemplarzy x 0,10 zł za egzemplarz – 10% = 7 650 złotych. Wysokość ta została obliczona na podstawie tabeli stawek wynagrodzeń autorskich Stowarzyszenia (...) za zwielokrotnienie utworów na nośnikach dźwięku i obrazu zatwierdzonej uchwałą Zarządu Stowarzyszenia (...) z dnia 10 grudnia 2008 roku. Powód doprecyzował, iż dochodzi wynagrodzenia dla wszystkich autorów słownych, muzycznych i słowno-muzycznych zawartych w przedmiotowym filmie. Powód dodał, iż utwory te były wymienione w metryce dołączonej do pozwu a wobec tego nie było potrzeby wymieniania ich w treści pozwu. Powód dodał, iż ma legitymację do dochodzenia roszczeń objętych pozwem, którą potwierdza przede wszystkim zezwolenie Ministra Kultury i Sztuki, będące wystarczającą podstawą do dochodzenia roszczeń przez powoda. Wobec powyższego powód nie ma obowiązku przedstawiania dowodów potwierdzających jego uprawnienie do zarządzania prawami autorskimi do poszczególnych utworów.

Ponadto powód zaznaczył, iż do pozwu dołączył wykaz umów zawartych z zagranicznymi związkami, umowę o wzajemnej reprezentacji z (...) związkiem (...) i (...) (...) oraz umowę z wydawcą muzycznym P. M. K. B., a także umowę ze scenarzystką A. F.. Powód podkreślił, iż zgodnie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. korzysta z domniemania, iż jako organizacja zbiorowego zarządzania posiadająca stosowne zezwolenie Ministra Kultury jest uprawniony do zarządzania w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz że ma legitymację procesową w tym zakresie. Domniemanie to ułatwia dowodzenie w zakresie posiadania legitymacji procesowej przez powoda.

Ponadto zdaniem powoda zgodnie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. stan wynikający z przywołanego powyżej domniemania ma charakter wiążący. Zdaniem powoda, dowód iż inna organizacja ma legitymację do dochodzenia roszczeń wysuniętych w niniejszej sprawie przez powoda ciąży na pozwanej, która takowego dowodu nie przedstawiła.

Powód dodał, iż jest organizacją zbiorowego zarządzania, a co za tym idzie wymagane od powoda, iż wykaże tytuł prawny do każdego utworu stoi w sprzeczności ze zbiorowym charakterem tego typu organizacji. Powód podkreślił, iż zarządza prawami do milionów utworów, a dane dotyczące tych utworów stale się zmieniają a co za tym idzie powód nie był w stanie przedstawić dokumentacji dotyczącej wszystkich utworów, co do których wniósł pozew. Powód podkreślił, iż pozwana nie zapłaciła żadnej innej organizacji zajmującej się zbiorowym zarządzaniem prawami, co więcej pozwana nie wykazała także chęci zapłaty takiej organizacji. Wobec powyższego skoro zgodnie z art. 70 ust. 2¹ pkt 4 u.p.a.p.p. na pozwanej ciąży obowiązek zapłaty wynagrodzeń należnych autorom, jako korzystającej z utworów, podkreślić należy, iż wynagrodzenie to powinno być płatne za pośrednictwem powoda. Powód podkreślił, iż obligowanie go do wykazania praw do poszczególnych utworów wkładowych w utworach audiowizualnych i twórców przekreśliłoby sens pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania i wypaczałoby domniemanie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. Powód zaznaczył, iż wbrew stanowisku pozwanego jest jedyną organizacją działającą na polu zwielokrotniania (reprodukowania) utworów audiowizualnych na nośnikach obrazu i dźwięku w odniesieniu do utworów objętych pozwem w niniejszej sprawie. Nawet gdyby przyjąć, iż w tym samym zakresie działają jeszcze inne organizacje to do uchylecia podnoszonego przez powoda domniemania nie wystarczy samo wskazanie, iż istnieją jeszcze inne organizacje.

Ponadto powód dodał, iż uregulowana w art. 107 u.p.a.p.p. potrzeba bliższego określenia organizacji właściwej ma miejsce gdy na danym polu eksploatacji i w odniesieniu do tych samych kategorii utworów działa więcej niż jedna organizacja. Opisana powyżej sytuacja nie zachodzi w ramach niniejszej sprawy albowiem zakresy zezwoleń powoda i Stowarzyszenia (...) nie pokrywają się. Powód jest uprawniony do zarządzania prawami autorskimi m.in. w odniesieniu do utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym natomiast Stowarzyszenie (...) posiada zezwolenie na zbiorowe zarządzanie utworami audiowizualnymi jako całością (k. 129-138).

Pozwana podtrzymała stanowisko w piśmie z dnia 7 grudnia 2011 r., podnosząc dodatkowo, iż brak jest podstaw do stosowania tabeli wynagrodzeń zatwierdzonej uchwałą zarządu powoda z dnia 10.12. 2008 r., albowiem tabela ta nie została zatwierdzona przez Komisję Prawa Autorskiego (k. 149 - 153).

W piśmie procesowym z dnia 1 grudnia 2011 r. powód dokonał cofnięcia pozwu także w zakresie roszczenia informacyjnego i zrzekł się roszczenia w tym zakresie (k. 155).

Powód podtrzymał stanowisko w piśmie z dnia 16 grudnia 2011 r., przy czym przyznał, iż tabela wynagrodzeń zatwierdzona uchwałą zarządu powoda z dnia 10.12.2008 r. nie została zatwierdzona przez Komisję Prawa Autorskiego. Jednocześnie powód wskazał, iż dysponuje tabelą wynagrodzeń zatwierdzoną decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5.05.2000 r., w której została określona stawka procentowa ((...)) ceny nośnika jako należność za warstwę słowną i muzyczną filmu zwielokrotnionego na nośniku. Dodatkowo z ostrożności procesowej powód wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego celem ustalenia stosownego wynagrodzenia dochodzonego w niniejszej sprawie (k. 160 - 169).

Pozwana podtrzymała stanowisko w piśmie z dnia 29 grudnia 2011 r. (k. 207 – 208), natomiast powód w piśmie z dnia 5 stycznia 2012 r. (k. 211 – 213). Powód uzupełnił argumentację podnosząc, iż może dochodzić należności także na podstawie tabeli wynagrodzeń zatwierdzonej decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5.05.2000 r., w której została określona stawka procentowa ((...)) ceny nośnika jako należność za warstwę słowną i muzyczną filmu zwielokrotnionego na nośniku. Powód podkreślił, iż zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych tabela ta nie straciła mocy, albowiem powód w terminie określonym w art. 3 ust. 5 tej ustawy złożył zgodnie z art. 110 (12) ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wniosek o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń za korzystanie z utworów w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 (1) tej

ustawy. W ocenie powoda przy zastosowaniu tej tabeli wynagrodzenie za jeden egzemplarz nośnika wynosiłoby (...) zł (cena gazety z nośnikiem ((...)zł) - cena gazety bez nośnika ((...)zł) x(...)), czyli i tak więcej niż wynagrodzenie na poziomie 0,10 zł za egzemplarz nośnika określone w tabeli zatwierdzonej uchwałą zarządu powoda z dnia 10.12.2008 r., a nie zatwierdzonej przez Komisję Prawa Autorskiego (k. 211 – 213).

Strony podtrzymały stanowiska na rozprawie w dniu 21 marca 2012 roku.

Na podstawie przedstawionego materiału dowodowego, a w szczególności na podstawie: decyzji z dnia 23 października 1998 roku (k. 16-17), wykazu umów o wzajemnej reprezentacji (k. 18-24), umowy o wzajemnej reprezentacji (k. 25-29), umowy wzajemnego przedstawicielstwa (k. 30-35), oświadczenia o powierniczym przeniesieniu autorskich praw majątkowych w zakresie zbiorowego zarządzania (k. 36-39), potwierdzenia praw do zbiorowego zarządzania (k. 40-43), umowy z dnia 9 maja 1995 roku (k. 44-45), kserokopii pierwszej strony gazety „(...)” (k. 46v-47), kserokopii okładki filmu „(...)” (k. 48-49), metryki filmu „(...)” (k. 50-53), decyzji z dnia 5 maja 2000 roku (k. 54-60), tabeli stawek wynagrodzeń autorskich Stowarzyszenia (...) z 2000 r. (k. 61-69), porozumienia z dnia 29 grudnia 2003 roku (k. 70-71), aneksu nr (...) z dnia 10 grudnia 2008 roku (k. 72), uchwały z dnia 10 grudnia 2008 roku (k. 73), tabeli stawek wynagrodzeń autorskich Stowarzyszenia (...) za zwielokrotnienie utworów na nośnikach dźwięku i obrazu z 2008 r. (k. 74-77), pisma z dnia 22 listopada 2010 roku (k. 78), pisma z dnia 14 lutego 2011 roku (k. 79-81), pisma z dnia 24 marca 2011 roku (k. 82-84), pisma z dnia 31 stycznia 2011 roku (k. 85), pisma z dnia 28 lutego 2011 roku (k. 86-87), informacji o utworach wykorzystanych w filmie „(...)” (k. 170 – 173), umów o powierzenie praw do zbiorowego zarządzania (k. 174 – 178), wniosku o zatwierdzenie tabeli stawek wynagrodzeń przez Komisję Prawa Autorskiego (k. 179 – 200) **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

Stowarzyszenie (...) z siedzibą w W. jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnioną do zarządzania i ochrony prawa autorskich zgodnie z decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lutego 1995 roku, zmienioną decyzją z dnia 23 października 1998 roku i decyzją z dnia 28 lutego 2003 roku. Przedmiotem działalności wskazanego Stowarzyszenia jest ochrona praw autorskich oraz reprezentowanie i udzielanie pomocy w realizowaniu tych praw autorom zrzeszonym w Stowarzyszeniu, ich następcom prawnym, a także ochrona praw autorskich autorów zagranicznych na podstawie umów z odpowiednimi stowarzyszeniami zagranicznymi.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. jest wydawcą m.in. dziennika „(...)”. W dniu 23 listopada 2010 roku do (...) numeru w/w gazety dołączono płytę VCD z filmem „(...)”. Cena gazety bez płyty wynosiła 3,40 zł, natomiast cena gazety z płytą została ustalona na kwotę 7,99 złotych. Gazeta „(...)” w dniu 23 listopada 2010 roku ukazała się w nakładzie 194 088 egzemplarzy (k. 46v-47, 139), jednakże nakład przedmiotowej płyty VCD z filmem „(...)” dołączony do „(...)” z dnia 23 listopada 2010 roku wynosił 85 000 egzemplarzy (okoliczności bezsporne).

W odniesieniu do utworów znajdujących się na przedmiotowej płycie VCD podmiotem uprawnionym do udzielania zgody na korzystanie z tych utworów na terenie P. jest Stowarzyszenie (...). W w/w filmie wykorzystano scenariusz A. F. oraz utwory muzyczne różnych zagranicznych twórców, do których prawa autorskie reprezentuje powód na podstawie umów z zagranicznymi związkami lub wydawcą P. M. K. B..

W filmie „(...)” zostały wykorzystane następujące utwory, do których uprawnione są m.in. następujące podmioty:

- 1) (...) – P. M. K. B.,
- 2) “R. (...)” – S.,
- 3) “ (...) P. M. K. B.,
- 4) “I.” - P. M. K. B.,
- 5) “S. M. 2 “ - P. M. K. B.,
- 6) (...) B.” - P. M. K. B.,

- 7) "S." - P. M. K. B.,
- 8) "E. C." – (...) Spółka z o. o.,
- 9) "W. D." - (...) Spółka z o. o.,
- 10) (...) - P. M. K. B.,
- 11) "(...) L. W." - (...) Spółka z o. o.,
- 12) "O. U." - (...) Spółka z o. o.,
- 13) " W. E." - (...) Spółka z o. o.,
- 14) "Q. U." - (...) Spółka z o. o.,
- 15) "R." - P. M. K. B.,
- 16) "B. S." - P. M. K. B.,
- 17) "S. (...)" - P. M. K. B.,
- 18) (...) - (...) Spółka z o. o.,
- 19) "B. P." - P. M. K. B.,
- 20) "R." - P. M. K. B.,
- 21) (...) A. F. (k. 170 – 173).

Powód zawarł umowy z zagranicznymi organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, tj. umowę o wzajemnej reprezentacji z (...) związkiem (...) (k. 25 – 29) i (...) związkiem (...) (k. 30 – 35) oraz umowę z wydawcą muzycznym P. M. K. B. (k. 44 – 45), z spółką z o. o. (...) (k. 174- 175), ze spółką z o. o. (...) (k. 176 – 178), a także umowę ze scenarzystką A. F. (k. 36 – 43).

Zgodnie z tabelą stawek wynagrodzeń autorskich Stowarzyszenia (...) za zwielokrotnienie utworów na nośnikach dźwięku i obrazu zatwierdzonej uchwałą zarządu tego Stowarzyszenia z dnia 10 grudnia 2008 roku wynagrodzenie minimalne za 1 egzemplarz nośnika VCD, na którym utrwalono (...) film dokumentalny wynosi 0,10 złotych. Przedmiotowa tabela nie została zatwierdzona przez Komisję Prawa Autorskiego.

Natomiast zgodnie z tabelą wynagrodzeń zatwierdzoną decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5.05.2000 r. określona stawka procentowa ceny nośnika jako należność za warstwę słowną i muzyczną filmu zwielokrotnionego na nośniku wynosi 8 %.

Powód w terminie złożył wniosek do Komisji Prawa Autorskiego o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń za korzystanie z utworów z dnia 10.12.2008 roku.

Powód przed wystąpieniem do Sądu zwracał się wielokrotnie do pozwanej o dokonanie zapłaty z przedmiotowego tytułu (k. 78, 79-81, 82-84), jednakże jego starania okazały się bezskuteczne (k. 85, 86-87). Żadne z wezwań do zapłaty nie zawierało oznaczenia żądanej kwoty.

Sąd w niniejszej sprawie uznał za pełnowartościowy materiał dowodowy dokumenty wymienione na wstępie uzasadnienia. W szczególności należy podkreślić, iż złożone w sprawie dowody w postaci dokumentów nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron procesu i Sąd także nie znalazł podstaw do ich podważania z urzędu.

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia wysokości wynagrodzenia (zgłoszony z ostrożności procesowej) uznając, iż przeprowadzenie tego dowodu było bezprzedmiotowe i niecelowe. Powyższe stanowisko wynika z oceny prawnej sprawy przedstawionej poniżej (k. 223).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

W pierwszym rzędzie należy podnieść, iż strona powodowa przedstawiła argumentację prawną, którą w znacznej części należało uznać za uzasadnioną.

Powód jest organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi uprawnioną do zarządzania i ochrony prawa autorskich zgodnie z decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lutego 1995 roku zmienioną decyzją z dnia 23 października 1998 roku i decyzją z dnia 28 lutego 2003 roku. Przedmiotem działalności powoda jest ochrona praw autorskich oraz reprezentowanie i udzielanie pomocy w realizowaniu tych praw autorom zrzeszonym w Stowarzyszeniu, ich następcom prawnym, a także ochrona praw autorskich autorów zagranicznych na podstawie umów z odpowiednimi stowarzyszeniami zagranicznymi. Jednocześnie należy podkreślić, iż stosownie do treści art. 105 u.p.a.p.p. powód uprawniony jest do zarządzania i ochrony praw autorskich w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem i w tym zakresie posiada legitymację procesową.

Natomiast pozwana – spółka (...) z siedzibą w W. jest wydawcą m.in. dziennika „(...)”. W ramach tej działalności pozwana dołączyła 85 000 egzemplarzy płyty VCD z filmem „(...)” do numeru tej gazety z dnia 23 listopada 2010 roku ustalając cenę sprzedaży egzemplarza gazety z płytą na kwotę 7,99 złotych.

W ocenie Sądu tym samym pozwana naruszyła autorskie prawa majątkowe twórców utworów wykorzystanych w w/ w filmie a także prawa twórczyni scenariusza.

Należy podkreślić, iż sama pozwana w odpowiedzi na pozew potwierdziła, iż to ona dołączyła wyprodukowane nośniki do dziennika „(...)” i wraz z gazetą wprowadziła je do obrotu.

Powód co do zasady ma rację, iż pozwana naruszyła autorskie prawa majątkowe, albowiem wprowadziła do obrotu nośniki bez zgody podmiotów uprawnionych z tytułu praw autorskich oraz bez zapłaty tym podmiotom stosownego wynagrodzenia.

Na marginesie stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu bez znaczenia jest to czy działania podjęte przez pozwaną miały na celu osiągnięcie zysku, albowiem dla przypisania odpowiedzialności wystarczające jest bowiem samo skorzystanie z utworów bez zgody uprawnionego. Jednakże biorąc pod uwagę fakt, iż cena gazety bez płyty z filmem wynosiła 3,40 zł a cena gazety z płytą ustalona została na kwotę 7,99 zł oczywistym jest, iż pozwana osiągnęła korzyść ze sprzedaży płyty z filmem.

W niniejszej sprawie pozwana wysunęła przeciw powodowi trzy zasadnicze zarzuty. Pierwszy dotyczący braku legitymacji czynnej, drugi dotyczący zakwestionowania wysokości roszczenia, a trzeci dotyczący uczynienia za podstawę obliczenia wynagrodzenia tabeli wynagrodzeń nie zatwierdzonej przez Komisję Prawa Autorskiego.

Dokonując rozważań w kwestii legitymacji czynnej strony powodowej należy podnieść, co następuje:

Prawo do wynagrodzenia wskazanego w art. 70 ust. 2 u.p.a.p.p. jest niezależne od istnienia umów między niektórymi twórcami czy wykonawcami a producentem, zaś obowiązek jego zapłaty wynika wprost z ustawy i spoczywa na „korzystającym z utworu”. Zgodnie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. organizacja zbiorowego zarządzania posiada legitymację do dochodzenia wynagrodzenia z uwagi na objęcie zbiorowym zarządzaniem pól eksploatacji związanych z wyświetlaniem utworów audiowizualnych, co zwalnia ją z obowiązku wykazywania upoważnienia do reprezentacji, sam fakt, że na tym samym polu eksploatacji działa więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania nie obala domniemania z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p., obalenie tego domniemania mogłoby nastąpić tylko przez wykazanie, że do

tego samego utworu rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania albo wykazanie, że dana organizacja nie jest uprawniona do zarządzania konkretnym prawem. Z istoty domniemania prawnego wynika rozkład ciężaru dowodu, co oznacza, iż to pozwana powinna była obalić to domniemanie, czego nie uczyniła.

Podkreślenia wymaga fakt, iż Stowarzyszenie (...) uzyskało w 2003 roku uprawnienie do zarządzania prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym. Równoległe inna organizacji (...) – Stowarzyszenie (...) – (...) uzyskała zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami do utworów audiowizualnych.

Stanowisko powoda, podnoszące jego uprawnienie do zarządzania prawami autorskimi znajduje potwierdzenie także w sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 kwietnia 2007 roku, w sprawie o sygn. akt I ACa 1002/06, (LEX nr 558373), który stwierdził, iż zarządzanie autorskimi prawami majątkowymi jest pojęciem zbiorczym, które obejmuje również prawo do pobierania wynagrodzenia twórców dzieł składowych w utworze audiowizualnym lub odszkodowania z tytułu naruszenia ich autorskich praw majątkowych. Uprawnienia te (jako element zarządzania prawami) nie muszą zostać odrębnie wskazane w zezwoleniu Ministra Kultury na zarządzanie autorskimi prawami majątkowymi przez Stowarzyszenie (...). Sąd rozpoznający niniejszy spór w całości ten pogląd podziela.

Zdaniem Sądu powód w sposób dostateczny wykazał swoją legitymację czynną w procesie. W tym zakresie powód prawidłowo powołał się na domniemanie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. i wykazał, że reprezentuje prawa autorów dzieł wkładowych w zakresie żądania zapłaty przysługującego im wynagrodzenia. Powyższy przepis zakłada, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem majątkowymi prawami autorskimi twórców, o czym rozstrzyga treść zezwolenia Ministra Kultury. Powodowe Stowarzyszenie wykazało, że posiada decyzję Ministra Kultury z dnia 28 lutego 2003 roku (...), udzielającą mu zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym na polu eksploatacji oznaczonym jako zwielokrotnianie (...) zarządzanie autorskimi prawami majątkowymi jest pojęciem zbiorczym, które obejmuje również prawo do pobierania wynagrodzenia twórców dzieł składowych w utworze audiowizualnym lub odszkodowania z tytułu naruszenia ich autorskich praw majątkowych. Uprawnienia te (jako element zarządzania prawami) nie muszą zostać odrębnie wskazane w zezwoleniu Ministra Kultury na zarządzanie autorskimi prawami majątkowymi przez Stowarzyszenie (...).”

Podkreślić należy, iż powód działa w oparciu o decyzję Ministra Kultury i Sztuki z dnia 28 października 1998 roku zezwalającą mu na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych, choreograficznych, pantomimicznych oraz słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym na następujących polach eksploatacji: utrwalanie, zwielokrotnianie, wprowadzanie do obrotu, wprowadzanie do pamięci komputera, publiczne wykonanie, publiczne odtwarzanie, wyświetlanie, wystawianie, najem i dzierżawa, nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną, nadanie za pośrednictwem satelity oraz równoczesne i integralne nadane utworu nadawanego przez inną organizację radiową lub telewizyjną, zaś w uzasadnieniu decyzji wskazano m.in., że zakres udzielonego zezwolenia jest zgodny z zakresem rzeczywiście wykonywanego zbiorowego zarządzania prawami autorskimi przez Stowarzyszenie. Powód jest więc organizacją właściwą w rozumieniu art. 70 ust. 3 u.p.a.p.p., jako organizacja działająca na polu eksploatacji obejmującym wyświetlanie i publiczne odtwarzanie utworów audiowizualnych. Jako organizacja właściwa powód korzysta z domniemania wynikającego z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p., czyli domniemania prawnego legitymacji procesowej w zakresie zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji określonych w decyzji Ministra Kultury i Sztuki, w tym zakresie dochodzenia wynagrodzenia dla niektórych współtwórców utworu audiowizualnego i artystów wykonawców uregulowanego przepisami art. 70 ust. 2 u.p.a.p.p.

Stwierdzić należy, iż prawo do wynagrodzenia wskazanego w art. 70 ust. 2 ustawy jest niezależne od istnienia umów między niektórymi twórcami czy wykonawcami a producentem, zaś obowiązek jego zapłaty wynika wprost z ustawy i spoczywa na „korzystającym z utworu”, a więc, jak w sprawie niniejszej, także spoczywa na podmiocie powielającym i wprowadzającym do obrotu film „(...)”, zwłaszcza osiągającym w związku z tym korzyści majątkowe. W art. 70

ust. 3 u.p.a.p.p. przewidziane jest przymusowe pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania w odniesieniu do wypłacania dodatkowego wynagrodzenia dla współtwórców dzieł audiowizualnych. Wobec powyższego z całą pewnością stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. powód posiada legitymację do dochodzenia tego wynagrodzenia z uwagi na objęcie zbiorowym zarządzaniem pól eksploatacji związanych z utrwalaniem, zwielokrotnianiem, wprowadzaniem do obrotu utworów takich jak film dokumentalny „(...)”, co zwalnia go z obowiązku wykazywania upoważnienia do reprezentacji (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 marca 2003 roku I CKN 109/01).

Nie można przyznać racji stronie pozwanej, albowiem sam fakt, że na tym samym polu eksploatacji działa więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania nie obala domniemania z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p., obalenie wskazanego domniemania mogłoby nastąpić tylko przez wykazanie, że do tego samego utworu rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania albo wykazanie, że dana organizacja (w tym wypadku powód) nie jest uprawniona do zarządzania konkretnym prawem. Z istoty domniemania prawnego wynika rozkład ciężaru dowodu, co oznacza że to na pozwanym spoczywa ciężar wykazania okoliczności prowadzących do obalenia domniemania. W niniejszej sprawie pozwana nie zdołała obalić domniemania jakie działało na korzyść powoda – Stowarzyszenia (...). Powód wprawdzie podnosił brak legitymacji po stronie powoda jednakże, jego twierdzenia nie zostały w ramach niniejszej sprawy udowodnione a tym samym nie doszło do obalenia domniemania z art. 105 u.p.a.p.p. Ponadto podnieść należy, iż dla obalenia przywołanego powyżej domniemania konieczne byłoby wykazanie przez pozwaną do jakich konkretnie utworów rości sobie prawo inna organizacja zbiorowego zarządzania i domniemanie to mogło być obalone tylko w stosunku do tych konkretnych utworów.

Należy podkreślić, iż art. 107 u.p.a.p.p. ma zastosowanie wówczas, gdy do wynagrodzenia związanego z wyświetlaniem konkretnego utworu zgłasza prawa więcej niż jedna organizacja (co jak zostało wskazane powyżej nie miało miejsca w ramach niniejszego postępowania), a więc gdy zostanie obalone domniemanie z art. 105 ust. 1 u.p.a.p.p. (co także nie nastąpiło w ramach niniejszej sprawy) - wtedy dopiero zachodzi konieczność ustalenia właściwej organizacji, która posiada legitymację dochodzenia wynagrodzenia z art. 70 ust. 2 ustawy na rzecz konkretnego twórcy, przy zastosowaniu reguł określonych art. 107 u.p.a.p.p. Wobec powyższego Sąd nie stwierdził konieczności ustalenia właściwej organizacji zbiorowego zarządzania w tym trybie, albowiem nie zostało obalone domniemanie na korzyść strony powodowej.

W tym miejscu należy podnieść, iż powód wystąpił o zapłatę przedmiotowego wynagrodzenia w związku z wykorzystaniem utworów wskazanych w tabeli stanowiącej załącznik do pisma procesowego z dnia 16 grudnia 2011 r. (k. 205, k. 160, k. 170 – 173). Pozwana nie wykazała, aby powód jako organizacja zbiorowego zarządzania nie była uprawniona do dochodzenia wynagrodzenia w związku z naruszeniem praw autorskich tych twórców, albowiem nie obalił wyżej wskazanego domniemania.

Punktem wyjścia dla wszelkich rozważań w niniejszej sprawie jest przystąpienie do analizy przepisu art. 70 ust. 2, a obecnie art. 70 ust. 2 (1) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgodnie z którym artyści wykonawcy i twórcy utworu audiowizualnego, są uprawnieni do stosownego wynagrodzenia z tytułu reprodukcji utworu audiowizualnego na egzemplarzu przeznaczonym do własnego użytku osobistego lub w celu najmu. Natomiast zgodnie z ust. 3 tego przepisu wynagrodzenie takie wypłacane jest przez podmiot korzystający z utworu audiowizualnego za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi.

W tym miejscu należy zatem postawić pytanie, w szczególności w związku z postawieniem przez pozwanego zarzutu braku legitymacji czynnej, czy powód jest taką właściwą organizacją zbiorowego zarządzania w realiach niniejszej sprawy. Zdaniem Sądu odpowiedź na to pytanie ma charakter pozytywny.

Nie ma racji pozwana twierdząc, iż w sprawie nie działa domniemanie z art. 105 ust. 1 wskazanej ustawy. Na podstawie art. 105 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych powodowi przysługuje domniemanie, iż jest uprawniony do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem (tak też Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 31.08.2007 r., VI ACa 369/07, Lex nr 558388). Pozwana nie obaliła tego domniemania.

Zdaniem Sądu nie można zgodzić się z poglądem zaprezentowanym przez stronę pozwaną, iż powód co do zasady nie jest organizacją właściwą do poboru tantiem ustawowych z art. 70 ust. 2 (1).

Pobór i dochodzenie tantiem ustawowych mieści się zatem w obszarze zarządzania i ochrony powierzonych organizacji zbiorowego zarządzania praw autorskich w rozumieniu art. 104 ust. 1 ustawy.

Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 70 ust. 3 w zw. z art. 104 ust. 1 ustawy organizacją zbiorowego zarządzania właściwą do poboru i dochodzenia tantiem ustawowych z art. 70 ust. 2 ustawy jest organizacja, która posiada zezwolenie do wykonywania określonych uprawnień wynikających z ustawy, w tym przypadku poboru i dochodzenia wynagrodzeń ustawowych z art. 70 ust. 2 ustawy. Zdaniem Sądu powód dysponuje takim zezwoleniem i w konsekwencji jest uprawniony do dochodzenia tych roszczeń, a tym samym do żądania informacji i dokumentów niezbędnych do określenia wysokości tych wynagrodzeń.

W ocenie Sądu powód co do zasady wykazał, że jest organizacją zbiorowego zarządzania właściwą do pobierania wynagrodzeń ustawowych z art. 70 ust. 2 ustawy.

Należy podnieść, iż podstawowym aktem prawnym uprawniającym organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi (dalej OZZ) do prowadzenia jej statutowej działalności jako organizacji zbiorowego zarządzania jest decyzji (zezwoenie) Ministra Kultury wskazująca zakres właściwości danej OZZ w sensie przedmiotowym. Decyzja ta determinuje czy dana OZZ jest uprawniona do pobierania wynagrodzeń określonych w art. 70 ust. 2 ustawy czy też nie. Zgodnie z art. 104 ust. 2 pkt 2 ustawy podjęcie przez OZZ działalności określonej w ustawie wymaga takiego zezwolenia. Zakres zarządzania prawami autorskimi przez OZZ, a tym samym legitymacja procesowa w zakresie pól eksploatacji powinna wynikać z treści zezwolenia. Organizacja zbiorowego zarządzania działająca z przekroczeniem takiego zezwolenia nie jest OZZ w rozumieniu ustawy. Zdaniem Sądu powód nie działa z przekroczeniem zezwoeń, którymi legitymuje się w niniejszej sprawie. Decyzje Ministra Kultury, którymi legitymuje się w niniejszej sprawie powód zawierają uprawnienie do pobierania ustawowych wynagrodzeń tantiemowych, w tym do pobierania wynagrodzenia z tytułu reprodukowania utworu audiowizualnego i z tytułu najmu egzemplarzy takiego utworu tj. wierzytelności z art. 70 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy, których dotyczy pozew. W ocenie Sądu jest bowiem wystarczające zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi, skoro prawa do tantiem ustawowych należą do kategorii autorskich praw majątkowych. W konsekwencji skoro powód posiada stosowną decyzję Ministra Kultury to posiada legitymację czynną w procesie. W odniesieniu do tej kwestii należy podnieść, iż powód jest uprawniony do skorzystania z domniemania zawartego w art. 105 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym domniemywa się, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz że ma legitymację procesową w tym zakresie. Wykładnia art. 105 ust. 1 ustawy w powiązaniu z wykładnią art. 104 ust. 1 ustawy prowadzi bowiem do wniosku, iż domniemanie przewidziane w art. 105 ustawy dotyczy zarządzania i ochrony praw autorskich, a zatem dotyczy także wykonywania uprawnień wynikających z ustawy w zakresie w jakim stanowią one prawa autorskie. Jak już zostało to uprzednio wskazane przez Sąd zarządzanie prawami autorskimi obejmuje uprawnienia do pobierania tantiem ustawowych z art. 70 ust. 2 ustawy, a w rezultacie objęte jest zakresem domniemania przewidzianego w art. 105 ustawy. Skutkiem przedstawionego powyżej poglądu jest to, iż powód może skorzystać ze wskazanego powyżej domniemania.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż powód jest czynnie legitymowany w niniejszej sprawie.

Natomiast odnosząc się do kwestii wysokości wynagrodzenia należnego powodowi należy podnieść, co następuje:

Strona pozwana zakwestionowała tę wysokość, wskazując, iż powód dokonał obliczenia dochodzonego wynagrodzenia na podstawie tabeli wynagrodzeń z 2008 r., która nie została zatwierdzona przez Komisję Prawa Autorskiego.

W ocenie Sądu w zakresie w jakim pozwana zakwestionowała dochodzenie należności obliczonej na podstawie tabeli wynagrodzeń z 2008 r. nie zatwierdzonej przez komisję Prawa Autorskiego należy przyznać pozwanej rację.

Dla rozpoznania niniejszej sprawy istotną kwestią jest brak zatwierdzenia przez Komisję Prawa Autorskiego przedmiotowej tabeli stawek z 2008 r. przedstawionej przez powódkę jako podstawa do obliczenia wysokości wynagrodzenia żądanego od strony pozwanej.

Co do zasady należy podnieść, iż organizacja zbiorowego zarządzania może uczestniczyć w obrocie bez zatwierdzonych tabel, z tym, że w takim wypadku nie korzysta z dobrodziejstwa art. 109 u.p.a.p.p. nadającego zatwierdzonym tabelom wynagrodzeń charakter normy semiimperatywnej.

Tabele takie wiążą stowarzyszenie, które je uchwaliło, mocą aktu, w ramach którego je wydano. W stosunkach zewnętrznych do czasu zatwierdzenia przez Komisję Prawa Autorskiego tabele mają tylko charakter oferty. Natomiast w zakresie wynikającym z art. 109 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wiążą organizację zbiorowego zarządzania i licencjodawców jedynie wówczas, gdy zostały zatwierdzone przez Komisję Prawa Autorskiego. Tak więc organizacja zbiorowego zarządzania może uczestniczyć w obrocie bez zatwierdzonych tabel, z tym że w takim wypadku nie korzysta z dobrodziejstwa art. 109 powołanej ustawy nadającego zatwierdzonym tabelom wynagrodzeń charakter normy semiimperatywnej.

W tym stanie rzeczy Sąd podzielił pogląd strony pozwanej, iż wynagrodzenie należne od pozwanej na rzecz powoda nie może zostać ustalone na podstawie tabeli stawek wynagrodzeń autorskich Stowarzyszenia (...) za zwielokrotnienie utworów na nośnikach dźwięku i obrazu z 2008 r. przedstawionej w sprawie przez stronę powodową. Powyższe stanowisko wynika z faktu, iż przedmiotowa tabela stawek wynagrodzeń nie została zatwierdzona przez Komisję Prawa Autorskiego. Okoliczność ta jest bezsporna. Przepis art. 108 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych stanowiący podstawę do zatwierdzania przez Komisję Prawa Autorskiego przedstawionych przez organizację zbiorowego zarządzania tabel wynagrodzeń za korzystanie z utworów lub artystycznych wykonań utracił moc z dniem 1 września 2006 r. na skutek orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24.01.2006 r. SK 40/04. Nowa regulacja w tym zakresie w postaci art. 110 (1) – 110 (16) ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, obowiązuje dopiero od dnia 21 października 2010 roku (rozdział 12 (1) dodany przez art.1 pkt 9 ustawy z 08.07.10 r. (Dz. U. nr 152, poz. 1010)). W tym miejscu należy podnieść dodatkowo, iż zatwierdzenie tabel działa tylko na przyszłość i nie obejmuje zdarzeń sprzed zatwierdzenia. Tymczasem w sprawie jest bezsporne, iż przedmiotowe rozpowszechnienie płyty DVD miało miejsce w 2011 roku. W konsekwencji tabela przedstawiona przez powoda w niniejszej sprawie, która stała się podstawą do obliczenia przez powoda wysokości odszkodowania nie stanowi normy semiimperatywnej, a jedynie zwykłą ofertę skierowaną do strony pozwanej. Gdyby przedmiotowe tabele zostały zatwierdzone przez Komisję Prawa Autorskiego to tym samym stosownie do treści art. 109 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wyznaczałyby one minimum stawek, albowiem podmioty uprawnione z tytułu praw autorskich nie mogłyby otrzymać mniejszych odszkodowań niż te, które wynikałyby z wynagrodzeń określonych w tabelach jako normach jednostronnie bezwzględnie obowiązujących. Stanowiłoby to następstwo reguły, iż potencjalnie zawarte umowy w przedmiocie korzystania z praw autorskich nie mogłyby określać mniejszych stawek niż stawki przewidziane w tabeli. Taki stan rzeczy oznacza, iż pozwana nie jest związana taką zwykłą ofertą. W rezultacie za trafny należy znać zarzut podniesiony przez stronę pozwaną, iż przedmiotowa tabela nie stanowi źródła powszechnie obowiązującego prawa i że pozwana nie ma obowiązku akceptowania stawek wskazanych w tej tabeli.

Przedstawione powyżej stanowisko znajduje uzasadnienie w orzecznictwie Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 29.11.2006 r., II CSK 245/06, Lex nr 233063) oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie (wyrok z dnia 17.10.2007 r., VI ACa 1259/06, Lex nr 558381).

Powyższa ocena nie oznacza jednak, iż powód nie jest uprawniony do otrzymania przedmiotowego wynagrodzenia. W tym miejscu należy podkreślić, iż powód sformułował w szeroki sposób podstawę żądania, albowiem wniósł o zasądzenie przedmiotowej kwoty także na podstawie tabeli wynagrodzeń zatwierdzonej w dniu 5 maja 2000 roku.

Zdaniem Sadu powód był uprawniony do wskazania jako podstawy obliczeń tabeli wynagrodzeń z 2000 roku. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż strona pozwana nie kwestionowała faktu obowiązywania tabeli wynagrodzeń z 2000 roku.

W ocenie Sądu powód może dochodzić należności także na podstawie tabeli wynagrodzeń zatwierdzonej decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5.05.2000 r., w której została określona stawka procentowa (...) ceny nośnika jako należność za warstwę słowną i muzyczną filmu zwielokrotnionego na nośniku. Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 3 ust. 6 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych tabela ta nie utraciła mocy, albowiem powód w terminie określonym w art. 3 ust. 5 tej ustawy złożył zgodnie z art. 110 (12) ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wnioski o zatwierdzenie tabeli wynagrodzeń za korzystanie z utworów w przypadkach, o których mowa w art. 70 ust. 2 (1) tej ustawy. W ocenie Sądu przy zastosowaniu tej tabeli z 2000 r. wynagrodzenie za jeden egzemplarz nośnika wynosiłoby 0,36 zł (cena gazety z nośnikiem (7,99 zł) - cena gazety bez nośnika (3,40 zł) = 4,59 zł x 8 % = 0,36 zł), co oznaczałoby, iż zgodnie z tą tabelą powód byłby uprawniony do otrzymania kwoty 30.600 zł (0,36 zł x 85.000 egzemplarzy = 30.600 zł) czyli znacznie więcej niż na podstawie tabeli zatwierdzonej uchwałą zarządu powoda z dnia 10.12.2008 r., a nie zatwierdzonej przez Komisję Prawa Autorskiego (0,10 x 85.000 – 10 % upustu = 7.650 zł). W konsekwencji zaistniały podstawy do zasądzenia dochodzonej kwoty, albowiem powód żądał i tak znacznie mniej niż mógłby żądać na podstawie przedstawionych twierdzeń i obowiązującej tabeli z 2000 roku. W tym stanie rzeczy za bezprzedmiotowe należało uznać dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego celem ustalenia wysokości wynagrodzenia, skoro wysokość ta była możliwa do obliczenia na podstawie obowiązującej tabeli wynagrodzeń z 2000 r. i obliczona w taki sposób wysokość wynagrodzenia jest wyższa od kwoty dochodzonej przez powoda. Ponadto, zdaniem Sądu nie wymaga wiedzy specjalistycznej ustalenie, iż 8 % wartości rynkowej jednego nośnika tj. przedmiotowej płyty VCD (0,36 zł) przekracza wartość 0,10 zł, a taka wartość w istocie została wskazana przez stronę powodową pod względem rachunkowym biorąc pod uwagę wysokość dochodzonej kwoty i bezsporną liczbę sprzedanych egzemplarzy gazety wraz z przedmiotowym filmem.

Należy stwierdzić, iż wysokość należnej stawki powinna być ustalona co do zasady w umowie lub w drodze porozumienia stron, ale w sytuacji gdy strony nie zawarły ani umowy ani stosownego porozumienia strony, a pozwany nie wskazuje żadnej podstawy ustalenia wysokości wynagrodzenia, kwestionując co do zasady uprawnienie powoda do jego dochodzenia, zasadne jest w ocenie Sądu oparcie żądań o stawki wynikające z tabeli z 2000 r. stosowanej przez powoda. Tak uznał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 31 sierpnia 2007 roku w sprawie o sygn. akt VI ACa 369/07.

Roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych podlega także co do zasady uwzględnieniu. Podstawą rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek ustawowych jest art. 481 § 1 kc, zgodnie z którym wierzyciel może domagać się odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego. Skoro strony nie ustaliły w umowie terminu uiszczenia kwot dochodzonych przez powódkę w niniejszej sprawie to zastosowanie znajduje reguła określona w art. 455 kc, co oznacza, iż pozwany powinien spełnić świadczenie niezwłocznie od daty wezwania. Zdaniem Sądu należy uznać, iż okres 7 dni jest okresem, w którym pozwany powinien dokonać zapłaty aby nie narazić się na uzasadniony zarzut opóźnienia w spełnieniu świadczenia. Powyższe oznacza, iż począwszy od dnia 8 października 2011 r. pozwany pozostaje w opóźnieniu wobec powódki ze spełnieniem świadczenia. Sąd uznał, iż bieg tego terminu należy liczyć od dnia doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty dochodzonej kwoty, co nastąpiło dopiero z chwilą doręczenia odpisu pozwu w niniejszej sprawie, czyli w dniu 30 września 2011 r. (k. 157). Sąd uznał, iż uprzednio powód nie wezwał pozwanej do zapłaty należności, albowiem przedstawione przez powoda wezwania przedprocesowe (k. k. 78, 79-81, 82-84) w ogóle nie zawierały oznaczenia kwoty pieniężnej. W ocenie Sądu wezwanie do zapłaty powinno bezwzględnie zawierać takie oznaczenie, aby powstał obowiązek do zapłaty wierzytelności.

Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 kpc w związku z art. 203 kpc w zakresie w jakim powód dokonał cofnięcia w części roszczenia o zapłatę.

Sąd rozstrzygnął o kosztach procesu na podstawie art. 98 kpc § 1, 3 kpc, art. 107 kpc oraz § 2, § 6 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd miał na uwadze wynik procesu, który powód wygrał tylko w części. Sąd uznał, iż w zakresie

w jakim powód dokonał cofnięcia pozwu w sprawie o zapłatę powinien być potraktowany jako strona przegrywająca spór pod względem procesowym. Cofnięcie to zostało bowiem dokonane pod wpływem argumentacji strony pozwanej.

Sąd zasądził z tytułu kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego od powoda na rzecz pozwanej kwotę 59,16 złotych. Takie rozstrzygnięcie stanowi następstwo reguły, iż częściowe przegranie sprawy stwarza obowiązek częściowego zwrotu kosztów procesu, a jej wysokość wynika z wygrania sprawy przez powódkę w 51 % a przez pozwanego w 49 %, przy łącznych kosztach procesu poniesionych przez każdą ze stron w kwocie 6.584 zł (po stronie powódki: 2.400 zł – wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego, 750 zł – opłata sądowa od pozwu i po stronie pozwanego: 2.400 zł – wynagrodzenie pełnomocnika procesowego, 17 zł – opłata skarbową od pełnomocnictwa). Powód powinien ponieść koszty procesu w kwocie 3.226,16 zł ($6.584 \text{ zł} \times 49 \% = 3.226,16 \text{ zł}$), a dotychczas poniósł już te koszty na kwotę 3.167 złotych. W konsekwencji do zapłaty pozostała na rzecz pozwanej od powoda kwota 59,16 zł ($3.226,16 - 3.167 \text{ zł}$).

Mając na uwadze całokształt poczynionych powyżej rozważań Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.